

Drømmen om deltakelse

Trine Dreyer, utviklingssjef

Starten: Ideen om at også mennesker med behov for mye tilrettelegging skulle få jobbe og bidra i samfunnet. Fra starten hang det en plakat med FNs menneskerettigheter på veggen, og vi refererte ofte til retten til deltakelse, arbeid og likeverd. Dette var selve drivkraften i det vi i dag ville kalt, det sosiale entreprenørskapet, Aurora Verksted. I snart 40 år har vi arbeidet med å hente inn det ordinære arbeidslivet rundt omsorgsbedriften.

Vi tilbyr kreativt arbeid med håndverksproduksjon og kunst for salg i det ordinære markedet.

Produktene er resultatet av samarbeid og metoden kaller vi kollektiv kunst, design og håndverk.

Det har vært mange tunge løft for å skape den ordinære delen av bedriften. Vi har gjort det samtidig og i tillegg til oppgavene som ligger i kontraktene for omsorgsbedriften.

Vi har spart, lånt og jobbet timevis på dugnad. Heldigvis ble vi tidlig (1993) et arbeidssenter i Bærum kommune. En modell som allerede var rigget for jobb. Arbeidslivets spilleregler ble benyttet så langt som de kunne tilpasses våre arbeidstakere, og innholdet var arbeid, selv om området vi virker i kalles dagsenter eller aktivitet i de fleste kommuner. (Basert på at det ikke er tiltak i regi av NAV som f.eks. VTA)

Salgsarbeid og butikk

Produkter må selges. I tiden som stiftelse drev vi oppsøkende salg på arbeidsplasser, deltok på markeder og festivaler, og arrangerte salgsdager. Som kommunale solgte vi fra de nye lokalene i Kirkeveien 50, forsøkte å drive eksternt butikk i Sandvika, før vi igjen etablerte butikk på verkstedet, men større og proffere. Som samvirke videreførte vi denne og det fulgte noen år der salget økte jevnt og trutt, kvaliteten ble stadig bedre både på produksjon og salg, og vi kom til at vi burde flytte butikken til et sted der kundene faktisk er. Vi fikk leieavtale med Frelsesarmeen, pusset opp på dugnad, og 11. april 2013 åpnet vi butikken «Respect by Aurora» på Majorstuen i Oslo. Vi visste at vi kunne klare det, men vi visste også at det ville bety å gire opp produksjonen på verkstedene, profesjonalisere design og kvalitetsprosesser, og helst finne noen som kunne produsere noe av vårt design for oss.

10 år senere feirer vi i skrivende stund det som nå heter «Aurora Verksted Butikk», for tiden selges nesten bare egne varer. I 2018 flyttet vi til nye og større lokaler i Durudveien der vi er nå, vi var heldige og fikk være med å utforme lokalet og håper å bli her lenge.

Vi har bygd sten på sten, holdt tak i visjonen, ideen er den samme som på slutten av 80-årene, bare modernisert og profesjonalsert.

Veien blir til mens vi går, tilfeldigheter?

Dette er også en historie om menneskemøter. Alt kan ikke fortelles her, alle gode hjelpere kan ikke nevnes. Vi har vært heldige og truffet mennesker som har sagt ja til oss, når de kunne. Vi har tatt på oss prosjekt og utfordringer, deltatt på konferanser og kjent igjen gode samarbeidspartnere. Det har kostet krefter, Ikke alt har vært vellykket, men alt har vi lært av. Noen prosjekter har brakt oss videre, av og til på annet vis enn vi planla!

I 2005 ble vi hentet til Kina av Evelyn Mogster for WACAP (nå Holt int.) og hjalp til med å bygge opp tilrettelagt arbeid i Louyang. Noen år senere ønsket hun å bygge opp en paraplyorganisasjon, og slik kom vi til Vietnam og i kontakt med den lille tekstilbedriften APG i Ho Chi Minh byen, eid og drevet av mennesker med funksjonshemming. Paraplyplanene ble ikke realitet, men samarbeidet med APG ble det, og vi fikk viktig produksjonshjelp på søm og tekstil.

Noen små kolleksjoner senere ble vi oppdaget ved en tilfeldighet og invitert med på Innovasjon Norges program «Business to business» som var i gang

i Vietnam. Her fikk vi profesjonell hjelp til å finne, sjekke etikken hos, og etablere kontakt med bedrifter. Vi startet produksjon av egne trykk på metervare tekstil, og søm av klær.

Vi hadde imidlertid ikke råd til store kolleksjoner, da mesteparten av våre inntekter er bundet opp i omsorgsbedriften og selvsagt ikke kan benyttes. Som samvirke med liten egenkapital har vi få muligheter til å hente kapital, inkludert lån i banker, men Innovasjon Norge ga oss et risikolån til nedbetaling over 5 år. Den første store kolleksjonen vår kom våren 2016, når vi så fikk solgt denne, fikk vi råd til neste, og vi var i gang.

Banken vår, Cultura Sparebank, har bistått så langt som mulig. De har ikke bare stilt med garantiløsninger, men også gitt oss nettverk og bestilt varer fra oss.

Vi har problemer med å få utviklingsmidler og prosjektstøtte, fordi vi er private (når det er NAV, direktorater) feil målgruppe (få gir til varige tiltak, mange ønsker mer samfunnsgevinst ved at mennesker blir uavhengige av hjelp, noe våre ofte ikke blir), i tillegg faller vi utenom start-up og prosjekt støtteordninger, fordi vi er for gamle som organisasjon.

Faglighet og ferdigheter

Vi ansetter svært kompetente medarbeidere, også innen fag som design, håndverk og kunst. Dette sikrer faglighet i den ordinære bedriften og dermed ekte profesjonelt arbeidsinnhold for våre arbeidstakere. (Tverrfagligheten beskrives senere). Når vår designer med lang erfaring fra kommersiell produksjon fikk

koordineringsansvaret for de tekstile produktene, fikk vi fart. De siste årene har vi etablert sømløs sammenheng mellom plagg vi produserer ute og plagg vi produserer hjemme. Vi syr for eksempel linskjorten ute, bomullsskjørtet hjemme på Studio, bomullbuksen ute, men ullkåpen inne på søm, med hjemmestrikket (bryterstyrt) skjerf og lue til.

Samarbeidsprosjekter

Samarbeidsprosjekter gir oss nye erfaringer, vi må strekke oss, får nye kontakter og nettverk. I samarbeidsprosjektene er både arbeidstakere og arbeidsledere med, i ulike roller, men sammen. Vi samarbeider med bedrifter, organisasjoner, designere, utsalgssteder og utstillingssteder. Ikke minst har besøk av, og samarbeid med, Kronprinsesse Mette Marit vært veldig stas.

Noen ganger blir vi invitert inn til samarbeid, som nå Peruanske ambassaden/Historisk museum, der vi deltar med arbeider som del av en større utstilling.

Andre ganger får vi bestillinger, som da Røde Kors bestilte maleri til logo for nytt nasjonalt prosjekt, eller i år når vår designsjef Anne Gro designer dresser til den neste kapselkolleksjonen til Pierre Robert.

Noen bestillinger er ganske konkrete, som Cultura Sparebanks ønske om to veggklokker med mosaikkarbeidene våre. Andre er opp til oss, som da vi malte bilder og laget plakater til en avdeling ved Bærum sykehus, givener satte bare økonomisk ramme.

Vi har klart det, drømmen er virkelighet, det har tatt snart 40 år, de siste 10 årene med ekstra satsing og innsats. Vi øker representasjonen av mennesker med

funksjonshemming innen håndverk,
design og kunst. Vi jobber i en ordinær
bedrift, selv om kjernen i virksomheten er
tilrettelagt arbeid og omsorg. En ordinær
bedrift, som vel til tider er ekstraordinær.

Foto: Ina Wesenberg, Nasjonalmuseet